

ВІСНИК ЦЕНТРУ®

Нарощування інвестицій підтримуватиме високі темпи зростання

МЦПД зменшив на 1 в.п. прогноз економічного зростання на 2005 рік до 7% з огляду на довший, ніж очікуваний, період низьких темпів зростання інвестицій і тимчасове погіршення цінової кон'юнктури на світовому ринку чорних металів. 2006 року темпи зростання сповільняться до 6% через нижчі темпи зростання споживчого попиту. Перемога влади на виборах 2006 року дасть змогу розпочати важливі реформи 2007 року. Поліпшення економічної політики та бізнес-середовища призведуть до прискорення інвестицій, у результаті чого зростання реального ВВП 2007 року прискориться до 6,5%

Поточні тенденції

Упродовж перших п'яти місяців 2005 року темпи економічного зростання в Україні сповільнюються. Згідно з попередніми даними, темпи зростання реального ВВП у січні–травні 2005 року становили 4,7%, що більш як удвічі менше, ніж у відповідному періоді попереднього року. Основні причини менших темпів зростання – сповільнення у промисловості і низькі темпи зростання інвестицій в основний капітал – 4,5% у I кварталі 2005 року проти 52,1% у відповідному періоді минулого року.

Перегляд результатів приватизаційних угод – одна із стрижневих передвиборних обіцянок нової влади – залишається невирішеною проблемою. Відсутність чіткого й узгодженого сигналу щодо масштабів і принципів цього процесу стримує і внутрішні, і зовнішні інвестиції в Україну. На нашу думку, уряд має якомога швидше визначити засади та рамки цього процесу, аби зберегти високу інвестиційну активність і тим самим забезпечити швидке та стає економічне зростання у наступні роки.

У I кварталі 2005 року спостерігалися високі темпи зростання споживчих цін: ІСЦ зріс на 4,4% до грудня 2004 року. Ціни зростали внаслідок великих соціальних виплат громадянам і високих інфляційних очікувань. У квітні–травні адміністративні дії уряду щодо стримування споживчих цін призвели до сповільнення інфляції: за підсумком п'яти місяців 2005 року ІСЦ зріс на 5,7%. Утім, такі заходи посилюють інфляційний тиск, наслідки якого стануть відчутними у другому півріччі 2005 року.

Наприкінці квітня НБУ здійснив незначну ревальвацію гривні, в результаті чого загальне зростання курсу від початку року становило 5%. Уперше з 2001 року відбулося зростання реального ефективного обмінного курсу гривні. На нашу думку, обрані НБУ часовий проміжок і темпи ревальвації не накладають суттєвих обмежень на експортні можливості.

Уповільнення темпів економічного зростання основних торговельних партнерів України обмежує можливості зростання української економіки за рахунок зовнішнього сектору. Додатковий бар'єр для використання експортного потенціалу зростання – тимчасове припинення зростання світових цін на чорні метали, спричинене зависокими світовими запасами цього ресурсу та активним нарощуванням гравцями ринку обсягів виробництва впродовж попередніх років.

Прогноз на 2005 рік

Ми знизили наш прогноз зростання реального ВВП 2005 року на 1 в.п. до 7%. Основні причини нижчих темпів зростання 2005 року:

- **Уповільнення інвестицій.** Невизначеність ситуації з переглядом результатів приватизаційних угод разом із частим використанням урядом інструментів адміністративного тиску на бізнес не дає Україні можливостей повною мірою реалізувати свій інвестиційний потенціал. Спад у будівництві впродовж перших п'яти місяців 2005 року на 6,7% і відчутне скорочення кількості повідомлень великих компаній про розвиток бізнесу

Дізнайтеся більше!

Детальніше про прогноз економічного розвитку України читайте у регулярній публікації МЦПД **квартальні передбачення**. У новому числі:

- перспективи влади на парламентських виборах 2006 року;
- наслідки адміністративного стримування цін на м'ясо та нафтопродукти;
- вплив ревальвації гривні на економіку;
- причини та перспективи прискорення імпорту;
- очікувану активізацію інвестиційної активності;
- урядову політику щодо поліпшення бізнес середовища;
- проблеми та альтернативи у сфері запровадження системи медичного страхування;
- уповільнення темпів зростання світової економіки.

Оформіть передплату на **квартальні передбачення** в інтернеті за адресою: <http://www.icps.com.ua/publications/subscribe/>.

є індикаторами погіршення ситуації в цій сфері. Ми очікуємо, що вже влітку 2005 року уряд остаточно визначить принципи та заходи своєї політики щодо перегляду результатів приватизації та інших інвестиційно важливих сфер, і в другому півріччі інвестиційна активність поживається.

- **Стабілізація зовнішньоекономічної кон'юнктури.** Темпи економічного зростання основних торговельних партнерів України сповільнюються. До того ж навесні 2005 року далася взнаки тимчасова корекція цін на чорні метали на світових ринках, викликана великими обсягами світових запасів цього товару та нарощуванням обсягів виробництва на тлі високих цін. Ми очікуємо, що в другому півріччі ціни на чорні метали стабілізуються на нинішньому рівні.

- **Прискорення імпорту.** Запровадження Державної програми "Контрабанді – СТОП" і пов'язане із цим виведення імпорту з тіньового обороту разом з іншими заходами (зниження ставок імпортного мита, ревальвація гривні, спрощення митних процедур та ін.) призводять до прискорення імпорту, який зростає вищими темпами, аніж експорт.

Адміністративні заходи впливу на динаміку цін, застосовані урядом у квітні–травні 2005 року, змогли стримати зростання ІСЦ, але посилили інфляційний тиск. З огляду на більшу за очікувану результативність цих заходів ми скорегували прогноз зростання ІСЦ 2005 року, знизивши його на 2 в.п. до 14%. Певною мірою сповільнення споживчих цін і високі інфляційні очікування буде адсорбовано виробничими витратами. Ми збільшуємо наш прогноз зростання цін виробників 2005 року до 15%.

Після весняного зміцнення гривні ревальваційний тиск на національну валюту суттєво зменшився. Ми вважаємо, що 2005 року Національний банк підтримуватиме стабільний номінальний обмінний курс гривні до долара США. До того ж подальше зміцнення гривні виявляється проблематичним через випереджальну динаміку імпорту щодо експорту.

Ми поліпшили наш прогноз зростання реальних наявних доходів населення 2005 року з 15,5% до 18% з огляду на збільшення прогнозу зростання реальної

заробітної плати. Утім, ми залишили незмінним наш прогноз щодо зростання приватного споживання на рівні 16% через тенденцію до накопичення заборгованості з виплат заробітної плати, зокрема у бюджетній сфері.

Прогноз на 2006 рік

Ми очікуємо, що зростання реального ВВП 2006 року сповільниться до 6%. Основним чинником сповільнення буде зниження темпів зростання приватного споживання через нижчі проти 2005 року темпи зростання соціальних виплат.

Ми не прогнозуємо суттєвого сповільнення інвестицій напередодні парламентських виборів 2006 року з огляду на високу передбачуваність результату виборів і, відповідно, очікування щодо відсутності вагомих змін у напрямках державної економічної політики. Загалом 2006 року інвестиції зростатимуть швидше, аніж 2005 року.

2006 року триватиме сповільнення економічного зростання основних торговельних партнерів: ми очікуємо, що їхні темпи зростання скоротяться до 3,8% з 4,4% 2005 року. Це разом зі зниженням світових цін на чорні метали обмежить зростання експорту. Ми прогнозуємо, що 2006 року зростання експорту сповільниться до 6%.

Після виборів уряд змістить основний акцент економічної політики з підвищення поточного матеріального становища громадян на впровадження масштабних

довгострокових реформ. Утім, більшість цих реформ впроваджуватимуться лише з 2007 року.

Прогноз на 2007 рік

Ми очікуємо, що 2007 року економічне зростання прискориться до 6,5%. Головним чинником стане поживлення інвестиційної активності з огляду на: 1) відчутне поліпшення бізнес-середовища; 2) більшу передбачуваність державної політики та економічної ситуації; 3) вступ України до СОТ. Ми очікуємо, що прямі іноземні інвестиції до України 2007 року становитимуть 2,5 млрд. доларів США.

Утім, вплив інвестицій на економічне зростання 2007 року обмежуватиме неспроможність вітчизняної промисловості задовольняти інвестиційний попит. Велику частку інвестиційних товарів доведеться ввозити з інших країн, що призведе до прискорення темпів зростання імпорту до 16%.

Ми очікуємо, що 2007 рік стане роком розгортання структурних економічних реформ, що зумовлюватиме високий рівень бюджетних видатків (30% ВВП). Однак завдяки детінізації економіки бюджетний дефіцит 2007 року не перевищуватиме 1% ВВП.

2007 року темпи інфляції стабілізуються на невисокому рівні: споживчі ціни зростуть на 6%, а ціни виробників – на 7%. Основними чинниками цінової стабільності будуть: 1) стабілізація темпів зростання споживчого попиту; 2) суттєве поліпшення державної політики цінового регулювання; 3) стабілізація цін на світових ринках.

Ризики прогнозу

Основні ризики нашого прогнозу на 2005–2007 роки:

- неспроможність влади розробити та втілити потрібні реформи;
- зниження ставок податків;
- різкі коливання зовнішньоекономічної кон'юнктури;
- неспроможність уряду запровадити ринкові механізми цінового регулювання;
- неспроможність вступити до СОТ 2006 року;
- переведення валютного ринку на гнучкіше курсоутворення 2005 року;
- перегляд обсягів ВВП 2004 року. ■

За додатковою інформацією щодо економічного прогнозу звертайтеся, будь ласка, до Євгенії Ахтирко за телефоном (044) 484-4403 або електронною поштою eakhtyrko@icps.kiev.ua.

Основні макроекономічні показники

Роки	2004	2005	2006	2007
Показники	(оцінка)	(п р о г н о з)		
ВВП, млрд. грн.	344,8	417,9	505,6	568,4
ВВП, реальний, рвз*	12,1	7,0	6,0	6,5
Промислове виробництво, реальне, рвз	12,5	9,5	8,0	8,0
Сільськогосподарське виробництво, реальне, рвз	19,1	0,5	3,0	2,5
Валове нагромадження основного капіталу, реальне, рвз	10,2	7,0	8,0	10,0
Споживання, реальне, рвз	13,1	13,1	7,6	7,6
Індекс споживчих цін, рвз	12,3	14,0	10,0	6,0
Заробітна плата, реальна, рвз	23,8	15,0	8,0	10,0
Безробіття за методологією МОП, %	8,6	8,2	8,0	7,8
Експорт товарів і послуг, рвз	37,2	13,0	7,0	8,0
Імпорт товарів і послуг, рвз	26,0	20,0	13,0	14,0
Сальдо поточного рахунку, % ВВП	10,5	6,7	3,3	0,4
Сальдо Зведеного бюджету, % ВВП	-3,4	-3,0	-2,0	-1,0
Офіційний обмінний курс, середній за рік, грн./\$	5,32	5,10	5,04	5,09

*рвз = річна відсоткова зміна

Джерела: Держкомстат, НБУ, Міністерство фінансів
Розрахунки та прогноз: "Квартальні передбачення"

вісник центру є щотижневою публікацією Міжнародного центру перспективних досліджень, що розповсюджується електронною поштою. Якщо ви хочете бути внесеним до списку розсилання бюлетеня, надішліть інформацію про себе на адресу: marketing@icps.kiev.ua, тел.: (044) 484-4410, факс: (044) 484-4402. Архів **вісника центру** зберігається за адресою: <http://visnyk.icps.kiev.ua/>
Редактор **вісника центру** Євген Шульга (shulha@icps.kiev.ua), тел.: (044) 484-4400. Передрук матеріалів дозволено з відома Центру.